

Marjan GUJTMAN

A MAGYAR NEMZETISÉG KÖZKÖNYVTÁRI TEVÉKENYSÉGE SZLOVÉNIÁBAN (2011)

1. Könyvtári tevékenység a magyar nemzetiség részére – a különbözőség egységes védelme

A magyar nemzetiség részére végzett könyvtári tevékenység tervezését, kivitelezését, figyelemmel való kísérését és értékelését az IFLA¹ szabványai szerint a lendvai és a muraszombati könyvtárak végzik a saját könyvtári hálózatukon belül, figyelembe véve a szlovén nemzeti könyvtári szabványokat² a közkönyvtárakra vonatkozólag az érvényben lévő könyvtári törvények szerint. A magyar nemzeti közösség tagjai a kétnyelvű területen élő lakosság szerves részét képezik, s az itt működő iskolai és közkönyvtárak jelentősen hozzájárulnak a nemzetiség anyanyelvi és kulturális hagyományainak a megőrzéséhez.

Az őshonos magyar nemzeti közösség tagjai Szlovénia észak-keleti részén, mintegy 50 km hosszú s 3-10 km szélességben a szlovén-magyar határ mentén élnek. Szlovénia és Magyarország határán a magyarok öt kétnyelvű község területén jobbra a határmenti településeken élnek, amelyek eléggé gyéren lakottak. A szlovéniai magyarok több mint 80%-a ezekben a határmenti falvakban élnek.

A 2002-ben végzett népszámlálási adatok szerint 6.243 személy vallotta magát magyar nemzetiségűnek, ebből Muravidék nemzetiségileg vegyesen lakott öt községében 5.212 lakos élt. A magyar nemzetiségi lakosság 75%-a a lendvai községben él, amely egyben a kétnyelvű terület kulturális központja.³

A két könyvtárban, amely a magyar nemzetiség könyvtári tevékenységét végzi az állomány nagysága alapján 11 könyvtári dokumentummal rendelkezik egy magyar nemzetiségi lakosra vonatkoztatva. A szlovén átlag 5 könyvtári egység lakosonként. A COBIB.SI könyvtári adatbázisban 43.000 magyar nyelvű dokumentum címléírása szerepel. A 2010. évben összesen 6.701 magyar nyelvű dokumentumot kölcsönöztek ki.⁴

A Lendvai Könyvtár azon egy körzeti könyvtár, melynek székhelye nemzetiségileg vegyesen területen van, ahol a magyar nemzetiségi közösség tagjai élnek. Több mint 23.600 főnyi lakosság részére nyújt könyvtári szolgáltatásokat, amelynek mintegy 20%-a magyar nemzetiségű. Könyvtári tevékenységet hét község területén nyújt: Lendava, Dobrovnik, Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče és Velika Polana. A központi könyvtár mellett további 12 vidéki könyvtárat működtet, ebből 5 a kétnyelvű területen (Dobronak, Völgyifalu, Gyertyános, Göntérháza és Petesháza) van, ebből 4 a lendvai község, és egy a dobronaki község területén. A magyar nyelvű könyvállomány 33.000 könyvtári egységet tesz ki (a teljes állomány 30%-a). A magyar nyelvű hetilapok és folyóiratok száma több mint 40. A magyar nyelvű könyvállomány külön gyarapítására a művelődési minisztérium további 300-400 könyvtári dokumentum megvásárlására biztosít pénzeszközöket. Az évi összes könyvtári kölcsönzés keretében a kikölcsönzött magyar nyelvű könyvek aránya eléri a 20%-ot.

¹ International Federation of Library Associations.

² Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005).

³ Republika Slovenija. Urad za narodnosti. Madžarska narodna skupnost. (Szlovén Köztársaság. Nemzetiségi Hivatal. Magyar nemzeti közösség). Elérhető:

http://www.arhiv.uvn.gov.si/si/manjsine/madzarska_narodna_skupnost/index.html

⁴ Forrás: Cobiss.si

A muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár körzeti központi könyvtár, amely további külön könyvtári feladatokat lát el a Lendvai Könyvtár, a Ljutomeri Közkönyvtár és a Gornja Radgona-i Községi Könyvtár részére. Ezen könyvtári külön feladatok közé sorolható az igényesebb könyvválaszték s dokumentumok biztosítása, valamint a szélesebb körű könyvtári szaktájékoztatás, a szakmai tanácsadás, az állomány gyarapítás koordinálása, a feldolgozás és a helyismereti dokumentumok védelme és tárolása a régió egész területéről. Az állomány karbantartása és selejtezése, valamint a fölös példányok elosztása az adott területen belül. A muraszombati könyvtár azon községek területén, ahol az őshonos magyar nemzet él (Moravske Toplice, Šalovci, Hodos) mintegy 800 fő, minden második héten mozgókönyvtári ellátás keretében a 8 nemzetiségileg vegyesen lakott településen végez könyvtári szolgáltatásokat. A könyvtár az itt élő nemzetiségi lakosság részére több mint 28.000 könyvtári dokumentummal rendelkezik, ami fejenként 35 könyvtári egységet jelent. A magyar nyelvű lakosság részére a muraszombati könyvtár a nemzetiségi állomány gyarapítására a művelődési minisztériumtól évente további 150 könyvtári dokumentum vásárlására kap támogatást. Az egész évi könyvtári kölcsönzés keretében a magyar nyelvű könyvek kölcsönzési aránya 10%-ot tesz ki.

Mindkét könyvtárban a szlovén és a magyar nyelvű állomány szakszerűen van feldolgozva és elrendezve szabadpolcos rendszerben. A két könyvtár keretében szervezett formában működik a könyvtárközi kölcsönzés, kiszélesítve a magyarországi partnerkönyvtárak felé.

Mindkét muravidéki közkönyvtárban lehetőség van a nemzetiségi nyelven való kommunikációra. A Lendvai Könyvtár világhálós oldala kétnyelvű, rövidesen várható, hogy elkészül a muraszombati könyvtár kétnyelvű weboldala. A két könyvtár helyismereti gyűjteményében számos nemzetiségi vonatkozású dokumentum található, ez az állomány folyamatosan gyarapszik és gazdagodik, vele együtt a digitizált dokumentumok listája is. Az éves digitalizálási tervek elkészítésénél nagy szükség van a két könyvtár és a Szlovén Nemzeti Könyvtár között a munkafeladatok egyeztetésére, ezzel elkerülhető a munka és a költségek kettőzése. A könyvtárakban a nemzetiségi kisebbség részére kétnyelvű rendezvényeket szerveznek, különféle nemzetiségi alkotók bemutatását, s meseórákat nemzetiségi nyelven. A könyvtárak a különféle programok kivitelezése terén módszertani és szakmai segítséget nyújtanak az iskolai és más könyvtárak részére.

Nagyon jó szakmai és kulturális kapcsolatokat építettek ki a magyarországi megyei és városi közkönyvtárakkal.

2. A többféle kultúra találkozása a közkönyvtárakban

A közkönyvtári tevékenység egyik fő kiindulópontja a multikulturális alapelvek figyelembe vétele. Csak a multikulturális elveket támogató könyvtárak tudnak nyílt kapcsolatot, cserefolyamatot, elismerést és tiszteletet kialakítani a többnemzetiségi közösségeken belül.

Ezen kulcsfontosságú feladatok közé tartozik az, hogy a könyvtár elősegítse és támogassa a különböző kultúrák egymás közötti párbeszédét. *»A szabadság, a jólét, a társadalom és az egyének fejlődése alapvető emberi értékek. Ezek csak úgy nyerhetők el, ha a jól tájékozott állampolgárok képesek demokratikus jogukat gyakorolni és aktív szerepet játszani a társadalomban. Alkotó részvételük és a demokrácia fejlődése egyaránt függ a kielégítő iskolázástól, valamint a szabad és korlátozástól mentes hozzáféréstől az ismeretekhez, a gondolatokhoz, a kultúrához és az információkhoz. A közkönyvtár mint a tudáshoz vezető út helyi kapuja az egyének és társadalmi csoportok számára az élethosszig tartó tanulás, az önálló döntéshozatal és a kulturális fejlődés alapvető feltétele. A közkönyvtár az a helyi információs központ, amely mindenfajta ismeretet és információt könnyen hozzáférhetővé tesz használói számára. A közkönyvtár szolgáltatásait a hozzáférés egyenlősége alapján nyújtja mindenki*

számára, tekintet nélkül korra, származásra (fajra), nemre, vallásra, nemzetiségre, nyelvre, vagy társadalmi helyzetre.»⁵

A Szlovén Könyvtári Szövetség kiáltványa, amely a szlovén könyvtárak és a könyvtári módszereinek fejlesztésével foglalkozik (2004. szeptember 17-én került elfogadásra) többek között a következőket emeli ki: »*A közkönyvtárak az egész ország területén kreatívan járuljanak hozzá a szlovén nemzeti öntudat létrehozásához, megőrzéséhez és megismeréséhez, valamint az ország multikulturális értékeinek bemutatásához. A könyvtárak gyarapítási szabályzata tükrözze az össz lakosság és a tágabb környezet kulturális együttműködését s toleranciáját a többségi nemzet és minden ott élő etnikai közösség alkotókészségét a művelődési rendezvények terén.*«

A multikulturális elvek megértése nem csak a térség gazdasági fejlettségétől, azon formális és szakmai meglátásaitól függ, hanem maguk a könyvtárak és a könyvtárosok is vállaljanak küldetésudatot s kulturális missziót ezen a téren. Az a két könyvtár, amely a magyar nemzetiség részére végez könyvtári szolgáltatásokat legyen fontos, kiemelt multikulturális központ. Jó példaként szolgálhatnak valamennyi szlovéniai közkönyvtár részére, ahol multikulturális módon dolgoznak.

3. A nemzetiségi közösség könyvtári tevékenységének pénzelési módja

A Szlovén Könyvtári Törvény⁶ 25. szakasza szerint a közkönyvtárak a nemzetiségi területen szolgáltatásokat végeznek az olasz és a magyar nemzeti közösség, valamint a roma etnikai közösség részére. Az illetékes Művelődési Minisztérium évente a *rendes* finanszírozáson keresztül biztosítja ezen programok és projektek kivitelezését a teljes lakosság számarányához viszonyítva könyvtári dokumentumok és számítástechnikai felszerelés beszerzése terén. Külön pénzeszközöket folyósít a magyar (és az olasz) nemzetiségi közösség részére könyvtári dokumentumok vásárlására, annak feldolgozására és más könyvtári tevékenységek (pl. az olvasási kultúra fejlesztésére, a könyvtár felhasználói és számítástechnikai alapok elsajátítására s oktatására).

A lendvai és a muraszombati könyvtár minden évben munkatervet készít a magyar nemzetiségű lakosság könyvtári ellátása céljából, amelyet a Muravidéki Magyar Nemzetiségi Közösség is jóváhagy.

A Szlovén Művelődési Minisztérium minden évben meghívásos pályázat alapján meghatározott pénzeszközöket biztosít a könyvtárak részére. A pályázatokat a minisztérium keretében működő Könyvtári Szakbizottság értékeli és bírálja el minőségi szempontból, s dönt a különféle programok és könyvtári tevékenységek részfinanszírozásáról (A közművelődési tevékenységről szóló törvény 20. szakasza értelmében). A bizottságnak jogában áll döntenie és javasolni a nemzeti közösség könyvtári tevékenységére szánt pénz arányos elosztásáról és annak felhasználási módjáról, figyelembe véve az adott területen élő nemzeti közösség számarányát.

A támogatási összeg nagyságának meghatározásakor a szakértői bizottság figyelembe veszi ebben a térségben élő nemzetiség közösség számbeliségét, s ez alapján határozza meg a szakemberek létszámát, akik részére a Művelődési Minisztérium biztosítja később a pénzeszközöket. Ajánlatos, hogy a szakemberek létszámát a könyvtárak ezt a kölcsönös

⁵ Unescov manifest o splošnih knjižnicah. (1994). (Magyar nyelven: A közkönyvtári szolgálat. Az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei. Budapest, Könyvtári Intézet, 2005.)

⁶ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01 in 96/02 – ZUJIK) (Magyarul: Szlovén könyvtári törvény. Szlovén Hivatalos Lap 2001. 87. sz. és ZUJIK 2002. 96. sz.)

együttműködés keretében határozzák meg. A felmerülő szervezési problémák megoldása terén, ha szükség van rá, ajánlatos kikérni a Nemzeti és Egyetemi Könyvtár fejlesztési központjának szakvéleményét.

4. Platform, amely tartalmazza a könyvtárak külön feladatait a nemzetiségi közösségek keretein belül

a) A könyvtári tevékenység tervezése során A közkönyvtári szolgáltatások biztosításáról szóló szabályzat 14. szakasza meghatározza, hogy minden nemzeti közösség részére leg több két szakembert alkalmazhat, akik aktívan ismerik a nemzeti közösség nyelvét. Ezen káderszükségletet a könyvtáraknak összehangolva biztosítani kell a nemzeti közösség részére. 2006-ban a lendvai és a muraszombati könyvtár között megállapodás született, amely szerint a lendvai könyvtárban 1,5, míg a muraszombatiban 0,5 részállásban biztosítanak olyan könyvtári szakembert, aki aktívan beszéli a magyar nyelvet.

b) Ezen meghívásos pályázat keretében a könyvtári dokumentumok vásárlására szánt pénzeszközök csak a kiegészítő dokumentumok vásárlására fordíthatók (a rendes vásárlási keret összegét a könyvtári dokumentumoknál a közösségek és az állam biztosítja közvetlen meghívásos pályázat alapján). A kiegészítő könyvtári állomány nagyságát maga a könyvtár határozza meg figyelembe véve az általános és a külön igényeket ezen a téren. A pénzügyi támogató igyekszik összehangolni a tervezett összeg nagyságát a rendelkezésre álló pénzeszközökkel.

c) A könyvtár oly módon biztosítja a nemzeti közösség tagjai részére az anyanyelvi tájékoztatást, hogy kétnyelvű feliratokat, tájékoztatókat, meghívókat, programokat, jelentéseket s más informatív anyagokat készít, amelyek fontosak lehetnek a könyvtár általános tevékenysége terén nemzetiségre vonatkozólag. A Kamra nevű helyismereti portál 2010 óta magyar nyelven is elérhető az interneten.

d) Az olvasási kultúra fejlesztését és a könyvtári nevelést kétnyelvűen, illetve a nemzeti közösség nyelvén is megszervezik. Ezzel a könyvtár tovább serkenti a könyvtárhasználók olvasási kultúráját, növeli a könyvtárlátogatók számát egyes célcsoportok és egyének esetében a nemzetiség körében. Az illetékes minisztérium a támogatások keretében előnyben részesíti az olvasáskultúra fejlesztésével kapcsolatos projekteket.

e) A könyvtár a nemzeti közösség tagjai részére számítógép használati és informatikai tanfolyamokat szervez egy-, vagy kétnyelvű formában. A minisztérium a kétnyelvű tanfolyamok kivitelezését támogatja.

f) A könyvtár munkatársai, akik a nemzetiségi területen dolgoznak különféle konferenciákon, tanácskozásokon, tanfolyamokon, kerekasztal beszélgetéseken, s műhelymunkákon vesznek részt. A fő cél az, hogy minél több tudásra és tapasztalatra tegyenek szert a nemzetiségi területen folyó könyvtári tevékenység terén.

g) Az anyaországbeli könyvtárakkal való együttműködés szakmai és kulturális téren könyvvásárlás, könyvcseré, s tapasztalatcsere keretében történik.

h) A könyvtárak további nemzetiségi szakmai tevékenysége az alábbiak szerint történik: a nemzetiségi közösségek magángyűjteményeinek s állományának a feldolgozása, (azzal a feltétellel, hogy ezen dokumentumok adatai később hozzáférhetőek lesznek a központi könyvtári adatbázisban, s kölcsönözhetőek lesznek a nagyközönség számára, a nemzetiségi kulturális örökség állományának a digitalizálása, s azok bekapcsolódása a kulturális együttműködésbe).

5. A magyar nemzeti közösség könyvtári tevékenységének állami támogatása 2009-2011-ben

2009-2011-ben az akkori Művelődési Minisztérium a magyar nemzeti közösség könyvtári tevékenységének támogatását az alábbi összegekkel támogatta, lásd az 1. számú táblázatot:

1. táblázat:

A Szlovén Művelődési Minisztérium a magyar nemzetiségi közkönyvtári tevékenység támogatása 2009-2011. között. (EURO)

Könyvtár	2009	2010	2011	ÖSSZESEN
Könyvtár Lendva	54.580	56.050	57.100	167.730
Területi és Tanulmányi Könyvtár, Muraszombat	14.600	13.950	15.080	43.630
Összesen:	69.180	70.000	72.180	211.360

Ezen külön állami pénzeszközök folyósítása azt a célt szolgálja, hogy növelje a nemzeti közösség részére nyújtott könyvtári szolgáltatások színvonalát. Az általános könyvtári szolgáltatások költségeit maguknak a községeknek kell biztosítani az egész térség lakosságára vonatkozólag, amely a könyvtári hálózathoz tartozik, beleértve a nemzeti közösség tagjait is. (Könyvtári Törvény 52. szakasza).

A könyvtári dokumentumok és a számítástechnikai felszerelés vásárlása terén az állami pénzeszközök mellett az önkormányzatoknak is kell pénzeszközöket biztosítani erre. Azon könyvtárak, amelyek olyan területen működnek, ahol a magyar nemzetiségi közösség tagjai élnek olyan mértékben részesülnek állami támogatásban, mint az a 2. és a 3. táblázatban látható. A könyvtári dokumentumok vásárlására szánt pénzeszközökből azok a könyvtárak, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek a lakosság számarányához viszonyítva figyelembe kell hogy vegyék a dokumentum beszerzések során a megjelent pályázatok azon általános és külön feltételeit, amelyek a vegyesen lakott területekre vonatkoznak, s ennek alapján vásárolnak könyvtári dokumentumokat a magyar nemzeti közösség tagjai számára.

2. táblázat:

Azon könyvtárak rendszeres évi minisztériumi támogatása dokumentumok vásárlására, amelyek magyar nyelvű könyvtári dokumentumokat is vásároltak a 2009-2011. évben (EURO)

Könyvtár	2009	2010	2011	ÖSSZESEN
Knjižnica Lendava, Könyvtár Lendva	37.960	45.441	44.132	127.533
Területi és Tanulmányi Könyvtár, Muraszombat	110.620	95.157	93.546	299.323
Összesen:	148.580	140.598	137.678	426.856

3. táblázat:

Azon könyvtárak rendszeres évi minisztériumi támogatása számítógépek vásárlására, amelyek magyar nemzetiség részére is vásároltak számítógépeket a 2009-2011. évben (EURO)

Könyvtár	2009	2010	2011	ÖSSZESEN
Knjižnica Lendava, Könyvtár Lendva	3.076	6.723	3.888	13.687
Területi és Tanulmányi Könyvtár, Muraszombat	4.606	6.382	4.440	15.428
Összesen:	7.682	13.105	8.328	29.115

A muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár a rendszeres tevékenysége mellett a következő külön feladatokat látja el a körzeti központi könyvtári szolgáltatások terén: biztosítja a gazdagabb választékú, s igényesebb könyvtári állományt, szakmai tanácsadást nyújt a könyvtári hálózathoz tartozó többi könyvtár részére, a saját területén irányítja a helyismereti dokumentumok gyűjtését, feldolgozását s megőrzését. Irányítja és megszervezi a régi könyvállomány selejtezését a saját területén. A muraszombati könyvtár ezen további feladatok elvégzésére a 2009-2011. évben külön pénzeszközöket kapott, amely a 4. számú táblázatban látható részletesebben:

4. táblázat

Azon körzeti központi könyvtár minisztériumi támogatása, amely külön könyvtári feladatokat látott el a 2009-2011. évben (EURO)

Könyvtár	2009	2010	2011	ÖSSZESEN
Területi és Tanulmányi Könyvtár, Muraszombat	79.910	56.194	66.139	202.243

A fent említett állami pénzeszközök biztosítása mellett a Szlovén Könyvtári Egyesület és a Közkönyvtárak Szövetsége, amelyek közvetlenül is támogatják a különféle könyvtári szolgáltatások tartalmi sokszínűségét a magyar és az olasz nemzetiség mielőbbi digitális felzárkóztatása céljából 25.000 euróval támogatta a Kamra világhálós portál fejlesztését, valamint a magyar, az olasz és az angol nyelvű kezelőfelület kialakítását.

6. Megállapítás

A közeljövőben az állam továbbra is arra törekszik, hogy Szlovénia minden lakosa, vele együtt a magyar nemzeti közösség tagjai részére elegendő pénzügyi forrást biztosítson a különféle minőségi könyvtári szolgáltatások kivitelezésére. Mindkét könyvtár esetében azt szeretnénk, hogy kellő anyagi forrásai legyenek a jelenlegi pénzügyi helyzetben. A könyvtárak feladata, hogy minőségi szolgáltatásokat nyújtsanak a rendelkezésre álló anyagi javak ésszerű kihasználásával. A nemzetiség körében fejtsenek ki továbbra eredményes könyvtári tevékenységet, s folytassanak egymás között hasznos tapasztalatcserét. Az egymás közötti vetélkedés helyett inkább példás módon tervezzék az egymás közötti jó együttműködést.

Az adatok forrása

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti. Poročevalsko leto 2011./ Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice. Poročevalsko leto 2011./ Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Zaključno poročilo. Javni projektni razpis 2011 (JPR-NKG-2011)./ Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Zaključno poročilo. Neposredni poziv k predložitvi predlogov projektov za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna v letu 2011./ Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Források és bibliográfia

BERDEN, M. (1976). Knjižnica v Lendavi in njen pomen na dvojezičnem območju. *Knjižnica*, 20(1-4), 96-103.

IFLA/UNESCO standardi za splošne knjižnice. (2002). Ljubljana: NUK.

GUJTMAN, M. (2009). Finančna podpora programov za knjižnice, ki izvajajo dejavnosti za pripadnike avtohtonih narodnih skupnosti. Referat na strokovnem posvetu Knjige in knjižničarstvo za italijansko in madžarsko narodno skupnost v Sloveniji, 17. – 18. november 2009. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

NOVLJAN, S. (2001). Drugačno v splošnem. *Knjižnica*, 45 (1-2), 99-120.

PETAROS KMETEC, K. (2004). Knjižnice in večjezičnost. Mednarodni simpozij in Pomladna konferenca Združenja italijanskih knjižnic 28.-30. april 2004, Saint-Vincent (Italija). *Knjižničarske novice*, 14 (6), 1-4.

PIVEC, F. (2007). Knjižnice in večkulturnost: na pragu Evropskega leta medkulturnega dialoga. *Šolska knjižnica*, 17 (3-4), 118-122.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. (2003). *Ur. list RS* št. 73 in 70/08.

RUDAŠ, A. (2005). Slovenske knjižnice: Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva. *Štubidu*, 7 (1), 23-24.

Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo: Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.

ZÁGOREC-CSUKA, J. (2008). Dvojezične šolske knjižnice na področju Pomurja, kjer živi madžarska narodnost: kako uresničevati cilje dvojezičnih knjižnic v medkulturnem dialogu v Evropski uniji?. *Šolska knjižnica*, 18 (3-4), 186

Zakon o knjižničarstvu. (2001). *Ur. list RS*, št. 87 in 96/02.

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture. (2002). *Ur. list RS*, št. 96, 56/08, 4/10 in 20/11.

Források a világhálón:

Republika Slovenija. Urad za narodnosti. Madžarska narodna skupnost.

http://www.arhiv.uvn.gov.si/si/manjsine/madzarska_narodna_skupnost/index.html Letöltve: 2011. október 11.

Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva. <http://www.knjiznica-lendava.si/sl/index.php>
Letöltve: 2011. október 11.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. <http://www.ms.sik.si/> Letöltve: 2011.
október 11.

Unescov manifest o splošnih knjižnicah. http://www.tol.sik.si/pdf/unesco_manifest.pdf
Letöltve: 2011. október 11.

Manifest Zveze bibliotekarskih društev Slovenije o razvoju slovenskih knjižnic in
knjižničarstva <http://www.zbds-zveza.si/?q=node3/30> Letöltve: 2011. október 11.